

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (druhého senátu)

16. července 2020 *

„Řízení o předběžné otázce – Přípustnost – Článek 267 SFEU – Pojem ‚vnitrostátní soud‘ – Kritéria – Sociální politika – Směrnice 2003/88/ES – Působnost – Článek 7 – Placená dovolená za kalendářní rok – Směrnice 1999/70/ES – Rámcová dohoda o pracovních poměrech na dobu určitou uzavřená mezi organizacemi UNICE, CEEP a EKOS – Ustanovení 2 a 3 – Pojem ‚zaměstnanec v pracovním poměru na dobu určitou‘ – Smírčí soudci a řádní soudci – Rozdílné zacházení – Ustanovení 4 – Zásada zákazu diskriminace – Pojem ‚objektivní důvody‘ “

Ve věci C-658/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Giudice di pace di Bologna (smírčí soudce v Boloni, Itálie) ze dne 16. října 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 22. října 2018, v řízení

UX

proti

Governo della Repubblica italiana,

SOUDNÍ DVŮR (druhý senát),

ve složení A. Arabadžev (zpravodaj), předseda senátu, P. G. Xuereb a T. von Danwitz, soudci,

generální advokátka: J. Kokott,

vedoucí soudní kanceláře: R. Schiano, rada,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 28. listopadu 2019,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za UX G. Guida, F. Sistem, F. Viscem a V. De Michele, avvocati,
- za Governo della Repubblica italiana G. Palmieri, jako zmocněnkyní, ve spolupráci s L. Fiandaca a F. Sclafanim, avvocati dello Stato,
- za Evropskou komisi G. Gattinarou a M. van Beekem, jako zmocněnci,

po vyslechnutí stanoviska generální advokátky na jednání konaném dne 23. ledna 2020,

vydává tento

* Jednací jazyk: italština.

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článku 267 SFEU, čl. 31 odst. 2 a článku 47 Listiny základních práv Evropské unie (dále jen „Listina“), zásady odpovědnosti členských států za porušení unijního práva, jakož i výkladu čl. 1 odst. 3 a článku 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES ze dne 4. listopadu 2003 o některých aspektech úpravy pracovní doby (Úř. věst. 2003, L 299, s. 9; Zvl. vyd. 05/04, s. 381) a ustanovení 2 a 4 Rámcové dohody o pracovních poměrech na dobu určitou, která byla uzavřena dne 18. března 1999 (dále jen „rámcová dohoda“) a je uvedena v příloze směrnice Rady 1999/70/ES ze dne 28. června 1999 o rámcové dohodě o pracovních poměrech na dobu určitou uzavřené mezi organizacemi UNICE, CEEP a EKOS (Úř. věst. 1999, L 175, s. 43; Zvl. vyd. 05/03, s. 368).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi UX a Governo della Repubblica italiana (italská vláda) ve věci žádosti o náhradu škody, kterou italský stát způsobil porušením unijního práva.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 89/391/EHS

- 3 Článek 2 směrnice Rady 89/391/EHS ze dne 12. června 1989 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví zaměstnanců při práci (Úř. věst. 1989, L 183, s. 1; Zvl. vyd. 05/01, s. 349) vymezuje oblasti činnosti, na které se vztahuje tato směrnice:

„1. Tato směrnice se vztahuje na všechny činnosti veřejného i soukromého sektoru (průmysl, zemědělství, obchod, administrativní činnosti, služby, vzdělání, kulturu, zábavu atd.).

2. Tato směrnice se nevztahuje na činnost určitých veřejných služeb, například ozbrojených sil nebo policie, nebo na určité činnosti civilní ochrany, jejichž zvláštní povaha odporuje této směrnici.

V těchto případech musí být s ohledem na cíle této směrnice zajištěna v co největší míře bezpečnost a ochrana zdraví zaměstnanců.“

Směrnice 2003/88

- 4 Článek 1 směrnice 2003/88, nadepsaný „Předmět a oblast působnosti“, v odstavcích 1 a 3 uvádí:

„1. Tato směrnice stanoví minimální požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví pro úpravu pracovní doby.

2. Tato směrnice se vztahuje na

a) minimální doby [...] dovolen[é] za kalendářní rok [...]

[...]

3. Tato směrnice se vztahuje na všechna odvětví činností, veřejná i soukromá, ve smyslu článku 2 směrnice 89/391/EHS, aniž jsou dotčeny články 14, 17, 18 a 19 této směrnice.

[...]“

5 Článek 7 této směrnice, nadepsaný „Dovolená za kalendářní rok“, uvádí:

„1. Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby měl každý pracovník nárok na placenou dovolenou za kalendářní rok v trvání nejméně čtyř týdnů v souladu s podmínkami pro získání a přiznávání této dovolené stanovenými vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi.

2. Minimální dobu placené dovolené za kalendářní rok nelze nahradit finanční náhradou, s výjimkou případů ukončení pracovního poměru.“

Směrnice 1999/70

6 Bod 17 odůvodnění směrnice 1999/70 zní:

„Pokud jde o pojmy použité v [rámcové] dohodě, které v ní nejsou zvlášť vymezeny, ponechává tato směrnice členským státům volnost vymezit je v souladu s vnitrostátními právními předpisy a zvyklostmi, obdobně jako u jiných směrnic z oblasti sociální politiky používajících obdobné pojmy, za předpokladu, že tyto definice odpovídají obsahu [rámcové] dohody.“

7 Článek 1 této směrnice stanoví, že jejím účelem je „provedení rámcové dohody [...] uzavřené [...] mezi obecnými mezioborovými organizacemi (UNICE, EKOS a CEEP), která je obsažena v příloze“.

8 Podle ustanovení 1 rámcové dohody je jejím účelem jednak zlepšit kvalitu práce na dobu určitou zajištěním uplatňování zásady zákazu diskriminace a jednak vytvořit rámec, který zabrání zneužití vyplývajícimu z použití po sobě jdoucích pracovních smluv nebo poměrů uzavřených na dobu určitou.

9 Ustanovení 2 rámcové dohody, nadepsané „Oblast působnosti“, stanoví:

„1. Tato dohoda se vztahuje na zaměstnance s pracovním poměrem na dobu určitou, kteří mají pracovní smlouvu nebo jsou v pracovním poměru vymezeném platnými právními předpisy, kolektivními smlouvami nebo zvyklostmi v každém členském státě.

2. Členské státy po projednání se sociálními partnery nebo sociální partneři mohou stanovit, že se tato dohoda nevztahuje na

a) vztahy v rámci základního odborného vzdělávání a učňovského vzdělávání;

b) pracovní smlouvy nebo poměry, které byly uzavřeny v rámci zvláštního veřejného nebo veřejně podporovaného výučního, integračního programu a programu odborného vzdělávání.“

10 Ustanovení 3 rámcové dohody, nadepsané „Definice“, zní:

„Pro účely této dohody se rozumí:

1. „zaměstnancem v pracovním poměru na dobu určitou“ osoba s pracovní smlouvou nebo poměrem uzavřeným přímo mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem, pokud skončení pracovní smlouvy nebo poměru je určeno objektivními podmínkami, jakými jsou dosažení určitého dne, dokončení určitého úkolu nebo vznik určité události;

2. „srovnatelným zaměstnancem v pracovním poměru na dobu neurčitou“ zaměstnanec s pracovní smlouvou nebo poměrem na dobu neurčitou ve stejném zařízení, který vykonává stejnou nebo podobnou práci/povolání, s přihlédnutím ke způsobilosti/schopnostem. [...]“

11 Ustanovení 4 rámcové dohody, nadepsané „Zásada zákazu diskriminace“, uvádí:

„1. Pokud jde o pracovní podmínky, nesmí být se zaměstnanci v pracovním poměru na dobu určitou zacházeno méně příznivě než se srovnatelnými zaměstnanci v pracovním poměru na dobu neurčitou pouze z toho důvodu, že mají pracovní smlouvu nebo pracovní poměr na dobu určitou, pokud odlišné zacházení nelze ospravedlnit objektivními důvody.

2. Je-li to vhodné, použije se zásada ‚poměrným dílem‘.“

Italské právo

12 Článek 106 italské ústavy obsahuje základní ustanovení týkající se přístupu k povolání soudce:

„Soudci jsou jmenováni na základě výběrového řízení.

Zákon o soudech a soudcích může připustit jmenování, i na základě volby, ‚honorárních‘ soudců [*magistrati onorari*] pro všechny úlohy, které jsou svěřeny samosoudcům.

[...]“

13 Legge n. 374 – Istituzione del giudice di pace (zákon č. 374 o zřízení funkce smírčího soudce), ze dne 21. listopadu 1991 (běžný dodatek ke GURI č. 278 ze dne 27. listopadu 1991, s. 5, dále jen „zákon č. 374/1991“), ve znění použitelném na skutkové okolnosti věci v původním řízení, uvádí:

„Článek 1

Zřízení funkce smírčího soudce a jeho úkoly

1. Zřizuje se funkce smírčího soudce, který má soudní příslušnost v oblasti občanského a trestního práva a vykonává smírčí funkci v občanskoprávních věcech v souladu s ustanoveními tohoto zákona.

2. Funkci smírčího soudce vykonává ‚honorární‘ soudce, který je členem soudcovského stavu.

[...]

Článek 3

Rámec pracovních míst a plán pracovních míst smírčích soudů

1. Počet míst ‚honorárních‘ soudců přidělených ke smírčím soudům je stanoven na 4 700; [...]

[...]

Článek 4

Jmenování

1. ‚Honorární‘ soudci, kteří mají vykonávat funkci smírčího soudce, jsou jmenováni dekretem prezidenta republiky po projednání v Nejvyšší soudní radě na návrh místně příslušné soudní rady, doplněné pěti zástupci určenými po vzájemné dohodě rad svazu advokátů a státních zástupců v obvodu odvolacího soudu.

[...]

Článek 10

Povinnosti smírčího soudce

1. Smírčí soudce má povinnosti, které přísluší řádným soudcům. [...]

[...]

Článek 11

Náhrady náležející smírčímu soudci

1. Funkce smírčího soudce je „honorární“.

2. Honorární soudci, kteří vykonávají funkci smírčího soudce, obdrží náhradu ve výši 70 000 [italských lir (ITL) (přibližně 35 eur)] za každé jednání v občanském nebo trestním soudním řízení, i když se nejedná o jednání k přednesu řeči, a za činnost spočívající v umístění pečeti a náhradu ve výši 110 000 ITL [přibližně 55 eur] za každé jiné přidělené řízení, které je ukončeno nebo vyškrtáno z rejstříku.

3. Obdrží rovněž náhradu ve výši 500 000 ITL [přibližně 250 eur] za každý měsíc skutečné služby z titulu náhrady nákladů na školení, nákladů na rekvalifikaci a celkových nákladů na výkon funkce.

[...]

4a. Náhrady stanovené v tomto článku lze kumulovat s důchody a důchodovými dávkami, a to bez ohledu na jejich označení.

4b. Náhrady stanovené v tomto článku nesmí v žádném případě přesáhnout částku 72 000 euro hrubého za rok.“

- 14 Článek 8a legge n. 97 – Norme sullo stato giuridico dei magistrati e sul trattamento economico dei magistrati ordinari e amministrativi, dei magistrati della giustizia militare e degli avvocati dello Stato (zákon č. 97, Pravidla týkající se právního postavení soudců a odměňování řádných a správních soudců, soudců vojenských soudů a advokátů státu), ze dne 2. dubna 1979, použitelného v rozhodné době z hlediska skutečností projednávané věci, stanoví:

„[...] řádní soudci, soudci správních, účetních a vojenských soudů, jakož i advokáti státu a státní zástupci (*avvocati dello Stato* a *procuratori dello Stato*) mají dovolenou za kalendářní rok v délce 30 dní“.

- 15 Článek 24 decreto legislativo n. 116 – Riforma organica della magistratura onoraria e altre disposizioni sui giudici di pace, nonché disciplina transitoria relativa ai magistrati onorari in servizio, a norma della legge 28 aprile 2016, n. 57 (legislativní nařízení č. 116 – Strukturální reforma honorárního soudnictví a další ustanovení týkající se smírčích soudců, jakož i přechodný režim pro honorární soudce vykonávající funkci, v souladu se zákonem č. 57 ze dne 28. dubna 2016), ze dne 13. července 2017 (GURI č. 177 ze dne 31. července 2017, s. 1), stanoví náhradu za období prázdnin pro smírčí soudce, avšak pouze pro honorární soudce, kteří nastoupili do funkce po 16. srpnu 2017.

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 16 Žalobkyně v původním řízení byla jmenována *Giudice di pace* (smírčí soudkyně) dne 23. února 2001 a vykonávala svou funkci u dvou různých soudů od roku 2002 do roku 2005 a poté od roku 2005 do dnešního dne.

- 17 V období od 1. července 2017 do 30. června 2018 žalobkyně v původním řízení vydala 478 rozsudků jako trestní soudkyně, 1 113 usnesení o zastavení řízení vůči známým podezřelým a 193 usnesení o zastavení řízení vůči neznámým podezřelým jakožto *giudice dell'indagine preliminare* (soudkyně pověřená předběžným vyšetřováním). V rámci svých funkcí vede jakožto samosoudkyně dvě jednání za týden, s výjimkou období neplacené dovolené v srpnu, během kterého jsou procesní lhůty pozastaveny.
- 18 V srpnu 2018 žalobkyně v původním řízení nevykonávala během své neplacené dovolené žádnou činnost jakožto smírčí soudkyně, a v důsledku toho neobdržela žádnou náhradu.
- 19 Dne 8. října 2018 žalobkyně v původním řízení podala ke Giudice di pace di Bologna (smírčí soudce v Boloni) návrh, aby byl vůči Governo della Repubblica italiana (italská vláda) vydán platební rozkaz na částku 4 500,00 euro, která podle jejího názoru odpovídá odměně za srpen 2018, které by se mohl domáhat řádný soudce se stejným počtem odpracovaných let jako ona, a to z titulu náhrady škody, kterou údajně utrpěla z důvodu, že italský stát zjevně porušil zejména ustanovení 4 rámcové dohody, článek 7 směrnice 2003/88 a článek 31 Listiny. Podpůrně žalobkyně v původním řízení navrhovala, aby bylo italské vládě uloženo zaplatit ze stejného titulu částku 3 039,76 eura, vypočítanou na základě čisté náhrady, kterou obdržela v červenci 2018.
- 20 V této souvislosti z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že platby obdržené smírčími soudci souvisí s uskutečněnou prací a jsou vypočítávány na základě počtu přijatých rozhodnutí. Během dovolené v měsíci srpnu proto žalobkyně v původním řízení neobdržela žádnou náhradu, ačkoli řádní soudci mají nárok na placenou dovolenou v délce 30 dní. Článek 24 legislativního nařízení č. 116 ze dne 13. července 2017, který nyní stanoví platbu, jež obdrží smírčí soudci za období dovolených, se na žalobkyni v původním řízení nevztahuje z důvodu data jejího nástupu do funkce.
- 21 Z uvedeného rozhodnutí rovněž vyplývá, že smírčí soudci mají v disciplinární oblasti podobné povinnosti jako řádní soudci. Na dodržování těchto povinností dohlíží Nejvyšší soudní rada spolu s ministrem spravedlnosti.
- 22 Giudice di pace di Bologna (smírčí soudce v Boloni) má na rozdíl od italských nejvyšších soudů za to, že smírčí soudci musí být navzdory honorární povaze své funkce považováni za „zaměstnance“ podle ustanovení směrnice 2003/88 a rámcové dohody. Na podporu tohoto přístupu odkazuje zejména na vztah podřízenosti, kterým se podle jeho názoru vyznačuje vztah mezi smírčími soudci a Ministero della giustizia (ministerstvo spravedlnosti). Stejně tak má za to, že smírčí soudci podléhají nejen disciplinární pravomoci Nejvyšší soudní rady, ale jsou rovněž zahrnuti do jejího plánu pracovních míst. Mimoto osvědčení o platbách pro smírčí soudce jsou vydávána stejným způsobem jako u státních zaměstnanců a příjem smírčího soudce lze postavit na roveň příjmu zaměstnance. Směrnice 2003/88 a rámcová dohoda se na ně tudíž vztahují.
- 23 Za těchto podmínek se Giudice di pace di Bologna (smírčí soudce v Boloni) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru pět předběžných otázek.
- 24 Rozhodnutím ze dne 11. listopadu 2019, došlým Soudnímu dvoru dne 12. listopadu 2019, vzal předkládající soud zpět čtvrtou a pátou předběžnou otázku a potvrdil, že trvá na následující první až třetí předběžné otázce:
- „1) Zahrnuje pojem ‚soud‘ členského státu Unie, který má pravomoc podat žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podle článku 267 SFEU, smírčího soudce, který je předkládajícím soudem, ačkoli vnitrostátní právo takovému soudci nepřiznává z důvodu nestálosti jeho práce pracovní podmínky rovnocenné pracovním podmínkám řádných soudců, přestože vykonává stejné soudní funkce a je součástí vnitrostátního soudního systému, a to v rozporu se zárukami nezávislosti a nestrannosti řádných soudů členských států Unie, které Soudní dvůr uvedl v rozsudcích ze dne 19. září 2006, Wilson (C-506/04, EU:C:2006:587, body 47 až 53), ze dne 27. února 2018,

Associação Sindical dos Juízes Portugueses (C-64/16, EU:C:2018:117, bod 32 a body 41 až 45), a ze dne 25. července 2018, Minister for Justice and Equality (nedostatky justičního systému) (C-216/18 PPU, EU:C:2018:586, body 50 až 54)?

- 2) V případě kladné odpovědi na první otázku: Spadá žalující smírčí soudkyně z důvodu činnosti, kterou vykonává, pod pojem „zaměstnanec v pracovním poměru na dobu určitou“ podle čl. 1 odst. 3 a článku 7 směrnice 2003/88 ve spojení s ustanovením 2 [rámcové dohody] a čl. 31 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie, ve světle výkladu podaného Soudním dvorem v rozsudcích ze dne 1. března 2012, O'Brien (C-393/10, EU:C:2012:110), a ze dne 29. listopadu 2017, King (C-214/16, EU:C:2017:914), a může být v případě kladné odpovědi pro účely uplatnění stejných pracovních podmínek podle ustanovení 4 [rámcové dohody] řádný soudce nebo kariérní soudce považován za zaměstnance v pracovním poměru na dobu neurčitou srovnatelného se zaměstnancem v pracovním poměru na dobu určitou, kterým je smírčí soudce?
- 3) V případě kladné odpovědi na první a druhou otázku, brání článek 47 Listiny základních práv Evropské unie, ve spojení s článkem 267 SFEU, ve světle judikatury Soudního dvora EU v oblasti odpovědnosti italského státu za zjevné porušení [unijních] právních předpisů ze strany soudu posledního stupně, uvedené v rozsudcích ze dne 30. září 2003, Köbler (C-224/01, EU:C:2003:513), ze dne 13. června 2006, Traghetti del Mediterraneo (C-173/03, EU:C:2006:391), a ze dne 24. listopadu 2011, Komise v. Itálie (C-379/10, nezveřejněný, EU:C:2011:775), článku 2 odst. 3 a 3a [legge n. 117 – Risarcimento dei danni cagionati nell'esercizio delle funzioni giudiziarie e responsabilità civile dei magistrati (zákon č. 117 o náhradě škody způsobené při výkonu soudních funkcí a o občanskoprávní odpovědnosti soudců) ze dne 13. dubna 1988] [...] (GURI č. 88 ze dne 15. dubna 1988), který stanoví odpovědnost soudců za úmyslné protiprávní jednání nebo hrubou nedbalost „v případě zjevného porušení zákona a [unijního] práva [...]“ a staví vnitrostátní soud před volbu – přičemž ať se rozhodne jakkoli, jeho volba povede k založení občanskoprávní a disciplinární odpovědnosti vůči státu v řízeních, v nichž hraje významnou roli samotná veřejná správa, zejména tehdy, když soudcem rozhodujícím ve věci je smírčí soudce v pracovním poměru na dobu určitou bez jakékoli účinné právní, hospodářské a sociální ochrany – jako je tomu v projednávané věci, zda postupovat v rozporu s vnitrostátní právní úpravou tím, že se tato právní úprava neuplatní a uplatní se [unijní] právo [...], jak jej vykládá Soudní dvůr, nebo naopak postupovat v rozporu s [unijním] právem [...] tím, že se uplatní vnitrostátní právní předpisy, které brání přiznání ochrany a jsou v rozporu s čl. 1 odst. 3 a článkem 7 směrnice 2003/88, s ustanoveními 2 a 4 [rámcové dohody] a s čl. 31 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie?“

Řízení před Soudním dvorem

- 25 Předkládající soud požádal o projednání této věci v naléhavém řízení o předběžné otázce podle článku 23a statutu Soudního dvora Evropské unie.
- 26 Dne 6. listopadu 2018 rozhodl Soudní dvůr na návrh soudce zpravodaje a po vyslechnutí generální advokátky, že není důvodné této žádosti vyhovět.

K žádosti o znovuotevření ústní části řízení

- 27 Po přednesení stanoviska generální advokátky požádala žalobkyně v původním řízení podáním došlým kanceláři Soudního dvora dne 29. ledna 2020, aby bylo v souladu s článkem 83 jednacího řádu Soudního dvora nařízeno znovuotevření ústní části řízení.

- 28 Na podporu své žádosti v podstatě uvádí, že pokud jde o složky tvořící plat smírčích soudců, generální advokátka ve svém stanovisku vycházela z judikatury Soudního dvora, která nebyla na jednání konaném dne 28. listopadu 2019 projednána. Žalobkyně v původním řízení zpochybňuje posouzení generální advokátky týkající se metody výpočtu náhrady za placenou dovolenou a konkrétně některých aspektů platu, který musí být použit pro výpočet uvedené náhrady. Žalobkyně v původním řízení má tak za to, že generální advokátka uplatnila nový argument, který nebyl na jednání projednán.
- 29 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle čl. 252 druhého pododstavce SFEU generální advokát předkládá veřejně, zcela nestranně a nezávisle odůvodněná stanoviska ve věcech, které podle statutu Soudního dvora Evropské unie vyžadují jeho účast. Soudní dvůr není tímto stanoviskem ani důvody, na základě kterých k němu generální advokát dospěl, vázán (rozsudek ze dne 19. března 2020, Sánchez Ruiz a další, C-103/18 a C-429/18, EU:C:2020:219, bod 42 a citovaná judikatura).
- 30 V této souvislosti je třeba rovněž uvést, že statut Soudního dvora Evropské unie ani jednací řád nedávají účastníkům řízení nebo zúčastněným uvedeným v článku 23 tohoto statutu možnost podat vyjádření v reakci na stanovisko přednesené generálním advokátem. Nesouhlas účastníka řízení nebo takového zúčastněného se stanoviskem generálního advokáta tedy nemůže sám o sobě představovat důvod ke znovuotevření ústní části řízení, a to bez ohledu na otázky, kterými se generální advokát ve stanovisku zabýval (rozsudek ze dne 19. března 2020, Sánchez Ruiz a další, C-103/18 a C-429/18, EU:C:2020:219, bod 43 a citovaná judikatura).
- 31 Z toho plyne, že vzhledem k tomu, že žádost žalobkyně v původním řízení o znovuotevření ústní části řízení jí má umožnit odpovědět na postoj, který generální advokátka zaujala ve svém stanovisku, nelze této žádosti vyhovět.
- 32 Podle článku 83 jednacího řádu však může Soudní dvůr po vyslechnutí generálního advokáta kdykoli nařídit znovuotevření ústní části řízení, zejména má-li za to, že věc není dostatečně objasněna, nebo předložil-li některý z účastníků řízení po ukončení této části řízení novou skutečnost, která může mít rozhodující vliv na rozhodnutí Soudního dvora, anebo má-li být věc rozhodnuta na základě argumentu, který nebyl mezi účastníky řízení nebo zúčastněnými uvedenými v článku 23 statutu Soudního dvora Evropské unie projednán.
- 33 V projednávaném případě má však Soudní dvůr po vyslechnutí generální advokátky za to, že disponuje všemi poznatky nezbytnými pro zodpovězení otázek položených předkládajícím soudem a že projednávaná věc nevyžaduje, aby byla rozhodnuta na základě argumentu, který nebyl mezi zúčastněnými projednán.
- 34 S ohledem na výše uvedené není namístě nařídit znovuotevření ústní části řízení.

K předběžným otázkám

K přípustnosti

- 35 Italská republika a Evropská komise zaprvé tvrdí, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je v plném rozsahu nepřijatelná, neboť smírčího soudce, který podal žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, nelze při absenci tří v tomto ohledu zásadních podmínek považovat za vnitrostátní soud ve smyslu článku 267 SFEU.
- 36 Na prvním místě mají za to, že požadavek nezávislosti není splněn zejména z hlediska jeho druhého, vnitřního aspektu, jelikož předkládající soud má nutně zájem na řešení sporu v původním řízení, neboť patří do kategorie smírčích soudců. Předkládající soud tak nelze považovat za nestranný.

- 37 Na druhém místě, pokud jde o obligatorní jurisdikci předkládajícího soudu, Italská republika a Komise tvrdí, že nároky uplatněné žalobkyní v původním řízení spadají do rámce sporu v oblasti pracovního práva, který se týká otázky, zda jsou smírčí soudci zaměstnanci, a že pravomoc smírčího soudce vychází z toho, že byly rozděleny pohledávky žalobkyně v původním řízení vůči italskému státu, což italské právo zakazuje.
- 38 Na třetím místě mají italská vláda a Komise za to, že v projednávaném případě nemá řízení o platebním rozkazu, které probíhá před předkládajícím soudem, kontradiktorní povahu.
- 39 Zadruhé má Komise pochybnosti jednak o nezbytnosti žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce a jednak o relevanci položených otázek pro řešení sporu v původním řízení. Na prvním místě má za to, že předkládající soud, který sám v bodě 22 předkládacího rozhodnutí uvedl, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce není nezbytná, jasně nevysvětlil důvody, proč položil otázky týkající se výkladu některých ustanovení unijního práva. Na druhém místě má Komise za to, že druhá otázka nebyla vznesena za účelem odpovědi na skutečnou pochybnost předkládajícího soudu ohledně výkladu unijního práva a že třetí otázka nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení.
- 40 V tomto ohledu je třeba zkoumat zaprvé otázku, zda v projednávaném případě smírčí soudce, který podal projednávanou žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, splňuje kritéria pro to, aby byl považován za vnitrostátní soud ve smyslu článku 267 SFEU.
- 41 Tuto problematiku nastoluje rovněž první otázka, jejímž cílem je v podstatě určit, zda smírčí soudce spadá pod pojem „soud členského státu“ ve smyslu článku 267 SFEU.
- 42 Podle ustálené judikatury platí, že při posouzení toho, zda je předkládající orgán svou povahou „soudem“ ve smyslu článku 267 SFEU, což je otázka, která je upravena výlučně unijním právem, přihlíží Soudní dvůr k souboru faktorů, jako je to, zda je daný orgán zřízen zákonem, zda se jedná o stálý orgán, zda má obligatorní jurisdikci, zda má řízení před ním kontradiktorní povahu, zda aplikuje právní předpisy a zda je nezávislý (rozsudek ze dne 21. ledna 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, bod 51 a citovaná judikatura).
- 43 V projednávaném případě skutečnosti uvedené ve spise, který byl předložen Soudnímu dvoru, neumožňují pochybovat o tom, že smírčí soudce splňuje kritéria týkající se toho, že je zřízen zákonem, je stálým orgánem a aplikuje právní předpisy.
- 44 Naproti tomu vyvstává nejprve otázka, zda splňuje kritérium nezávislosti. Předkládající soud má stran své vlastní nezávislosti výhrady týkající se pracovních podmínek italských smírčích soudců.
- 45 V tomto ohledu je třeba připomenout, že nezávislost vnitrostátních soudů je klíčová pro řádné fungování systému soudní spolupráce, kterou ztělesňuje mechanismus řízení o předběžné otázce stanovený v článku 267 SFEU, v tom smyslu, že tento mechanismus může být v souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora připomenutou v bodě 42 tohoto rozsudku aktivován pouze orgánem, který je pověřen aplikací unijního práva a splňuje mimo jiné toto kritérium nezávislosti (rozsudek ze dne 21. ledna 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, bod 56 a citovaná judikatura).
- 46 Podle judikatury Soudního dvora má pojem „nezávislost“ dva aspekty. První, vnější aspekt předpokládá, že daný orgán vykonává své funkce zcela samostatně, není hierarchicky na nikoho vázán ani není nikomu podřízen a od nikoho nepřijímá příkazy či pokyny jakéhokoliv původu, čímž je chráněn před vnějšími zásahy nebo tlaky, které by mohly narušit nezávislost rozhodování jeho členů a ovlivnit jejich rozhodnutí (rozsudek ze dne 21. ledna 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, bod 57 a citovaná judikatura).

- 47 V souvislosti s vnějším aspektem pojmu „nezávislost“ je třeba dále připomenout, že neodvolatelnost členů dotčeného orgánu představuje záruku inherentní nezávislosti soudců, jelikož má chránit osoby, jejichž úkolem je rozhodovat (rozsudek ze dne 21. ledna 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, bod 58 a citovaná judikatura).
- 48 Zásada neodvolatelnosti, jejíž zásadní význam je třeba zdůraznit, zejména vyžaduje, aby soudci mohli zůstat ve funkci až do věku povinného odchodu do důchodu nebo do skončení funkčního období, bylo-li stanoveno na dobu určitou. Ač tato zásada není zcela absolutní, odchýlit se od ní lze pouze za podmínky, že to odůvodňují naléhavé legitimní důvody při dodržení zásady proporcionality. Je tedy obecně uznáváno, že soudci mohou být odvoláni, pokud nejsou schopni výkonu funkce z důvodu nezpůsobilosti nebo vážného provinění, v souladu s příslušnými postupy (rozsudek ze dne 21. ledna 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, bod 59 a citovaná judikatura).
- 49 Záruka neodvolatelnosti členů soudu tedy vyžaduje, aby případy odvolání členů tohoto orgánu byly stanoveny zvláštní právní úpravou, prostřednictvím výslovných legislativních ustanovení, jež poskytují záruky, které jdou nad rámec záruk stanovených obecnými pravidly správního a pracovního práva použitelnými v případě neoprávněného odvolání (rozsudek ze dne 21. ledna 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, bod 60 a citovaná judikatura).
- 50 Druhý aspekt pojmu „nezávislost“, aspekt vnitřní povahy, souvisí s pojmem „nestrannost“ a týká se rovného odstupu ve vztahu ke stranám sporu a jejich příslušným zájmům s ohledem na předmět sporu. Tento aspekt vyžaduje objektivitu a absenci jakéhokoli zájmu na výsledku sporu nad rámec striktního použití právního předpisu (rozsudek ze dne 21. ledna 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, bod 61 a citovaná judikatura).
- 51 Tyto záruky nezávislosti a nestrannosti vyžadují existenci pravidel, zejména pokud jde o složení orgánu, jmenování, funkční období, jakož i důvody pro zdržení se rozhodování, vyloučení pro podjatost a odvolání jeho členů, která umožní rozptýlit jakékoli legitimní pochybnosti jednotlivců o neovlivnitelnosti uvedeného orgánu ve vztahu k vnějším skutečnostem a jeho neutralitě ve vztahu k zájmům vzájemně se střetávajícím ve věci (rozsudek ze dne 21. ledna 2020, Banco de Santander, C-274/14, EU:C:2020:17, bod 63 a citovaná judikatura).
- 52 Pokud jde o jmenování smírčích soudců, je třeba v projednávaném případě konstatovat, že podle použitelné vnitrostátní právní úpravy, zejména článku 4 zákona č. 374/1991, jsou smírčí soudci jmenováni dekretem prezidenta Italské republiky po projednání v Nejvyšší soudní radě na návrh místně příslušné soudní rady, doplněné pěti zástupci určenými po vzájemné dohodě rad svazu advokátů a státních zástupců v obvodu odvolacího soudu.
- 53 Pokud jde o délku funkčního období smírčích soudců, je třeba uvést, že ze spisu předloženého Soudnímu dvoru vyplývá, že tito soudci jsou jmenováni na funkční období čtyř let, které lze po jeho skončení prodloužit o stejnou dobu. Mimoto smírčí soudci zůstávají v zásadě ve funkci až do konce jejich čtyřletého funkčního období, pokud není prodlouženo.
- 54 Pokud jde o odvolávání smírčích soudců, z tohoto spisu vyplývá, že případy jejich odvolání a příslušné zvláštní postupy jsou určeny výslovnými legislativními ustanoveními na vnitrostátní úrovni.
- 55 Mimoto se jeví, že smírčí soudci vykonávají svou funkci zcela samostatně, s výhradou disciplinárních pravidel, a bez vnějších tlaků, které by mohly ovlivnit jejich rozhodnutí.
- 56 Pokud jde o požadavek nezávislosti posuzovaný z hlediska jeho druhého, vnitřního aspektu, zmíněného v bodě 50 tohoto rozsudku, postačí konstatovat, jak uvedla generální advokátka v bodě 51 svého stanoviska, že Soudní dvůr již několikrát odpověděl na předběžné otázky týkající se postavení soudců, aniž zpochybnil nezávislost předkládajících soudů, které tyto otázky položily [v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. června 2017, Florescu a další, C-258/14, EU:C:2017:448; rozsudek ze dne

27. února 2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117; rozsudek ze dne 7. února 2019, Escribano Vindel, C-49/18, EU:C:2019:106, a rozsudek ze dne 19. listopadu 2019, A. K. a další (Nezávislost kárného kolegia Nejvyššího soudu), C-585/18, C-624/18 a C-625/18, EU:C:2019:982].

- 57 S ohledem na úvahy uvedené v bodech 44 až 56 tohoto rozsudku je třeba mít za to, že požadavek nezávislosti je v projednávaném případě splněn.
- 58 Dále vyvstává otázka obligatorní jurisdikce předkládajícího soudu.
- 59 Italská republika a Komise mají pochybnosti o pravomoci předkládajícího soudu rozhodnout takový spor, o jaký se jedná v původním řízení, jelikož nároky uplatněné žalobkyní v původním řízení spadají do rámce sporu v oblasti pracovního práva, který se týká otázky, zda jsou smírčí soudci zaměstnanci. V tomto ohledu stačí uvést, že je nesporné, že ve sporu v původním řízení se nejedná o žalobu v oblasti pracovního práva, ale o žalobu na náhradu škody podanou vůči státu. Italská republika a Komise mimoto nezpochybňují, že smírčí soudci mají pravomoc rozhodovat o takových žalobách.
- 60 Pokud jde dále o údajné rozdělení pohledávek žalobkyně v původním řízení, je třeba uvést, že z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že podle čl. 7 prvního pododstavce codice di procedura civile (občanský soudní řád) je smírčí soudce příslušný pro spory týkající se movitého majetku, jehož hodnota nepřesahuje 5 000 euro, nespádají-li podle zákona do příslušnosti jiného soudu. Podle téhož rozhodnutí čl. 4 odst. 43 legge 12 novembre 2011, n. 183 (zákon č. 183 ze dne 12. listopadu 2011), nestanoví žádnou výhradu, pokud jde o věcnou příslušnost, a návrh žalobkyně v původním řízení na vydání platebního rozkazu vůči italské vládě byl tudíž správně podán v mezích pravomoci předkládajícího soudu podle sporné částky a jeho místní příslušnosti.
- 61 V tomto ohledu stačí připomenout, že Soudnímu dvoru nepřísluší zpochybnit posouzení přípustnosti návrhu v původním řízení, které provedl vnitrostátní soud a které v rámci řízení o předběžné otázce spadá do pravomoci vnitrostátního soudu, ani ověřit, zda předkládací rozhodnutí bylo přijato v souladu s vnitrostátními pravidly upravujícími organizaci soudů a soudní řízení (rozsudek ze dne 10. prosince 2018, Wightman a další, C-621/18, EU:C:2018:999, bod 30, a usnesení ze dne 17. ledna 2019, Rossi a další, C-626/17, nezveřejněné, EU:C:2019:28, bod 22 a citovaná judikatura). Soudní dvůr se musí držet předkládacího rozhodnutí soudu členského státu, pokud nebylo zrušeno v rámci opravných prostředků stanovených případně vnitrostátním právem (rozsudek ze dne 7. července 2016, Genentech, C-567/14, EU:C:2016:526, bod 23, a rozsudek ze dne 11. července 1996, SFEI a další, C-39/94, EU:C:1996:285, bod 24).
- 62 Je třeba doplnit, že za těchto podmínek se taková situace liší od situací dotčených zejména ve věci, v níž byla vydána usnesení ze dne 6. září 2018, Di Girolamo (C-472/17, nezveřejněné, EU:C:2018:684), a usnesení ze dne 17. prosince 2019, Di Girolamo (C-618/18, nezveřejněné, EU:C:2019:1090), a ve které předkládající soud jasně uvedl, že nemá pravomoc rozhodnout o žádosti, která k němu byla podána.
- 63 Konečně pokud jde o kontradiktorní povahu řízení probíhajícího před předkládajícím soudem, stačí připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora nepodmiňuje článek 267 SFEU možnost obrátit se na Soudní dvůr kontradiktorní povahou řízení před předkládajícím soudem. Z uvedeného článku naproti tomu vyplývá, že vnitrostátní soudy jsou oprávněny obrátit se na Soudní dvůr pouze tehdy, pokud před nimi probíhá spor a rozhodují v rámci řízení, které má být ukončeno rozhodnutím soudní povahy (rozsudek ze dne 16. prosince 2008, Cartesio, C-210/06, EU:C:2008:723, bod 56, a rozsudek ze dne 4. září 2019, Salvoni, C-347/18, EU:C:2019:661, bod 26 a citovaná judikatura). Tak je tomu v projednávaném případě.

- 64 Mimoto, jak uvedla generální advokátka v bodě 62 svého stanoviska, Soudní dvůr již rozhodl, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce mu může být předložena rovněž v rámci řízení o platebním rozkazu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. prosince 1971, *Politi*, 43/71, EU:C:1971:122, body 4 a 5, a rozsudek ze dne 8. června 1998, *Corsica Ferries France*, C-266/96, EU:C:1998:306, bod 23).
- 65 S ohledem na výše uvedené je třeba odmítnout pochybnosti Komise a italské vlády a konstatovat, že smírčí soudce splňuje kritéria pro to, aby byl považován za „soud členského státu“ ve smyslu článku 267 SFEU.
- 66 Zadruhé, pokud jde o nezbytnost žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce a relevanci položených otázek, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury je pouze na vnitrostátním soudu, který rozhoduje spor a musí nést odpovědnost za soudní rozhodnutí, které bude vydáno, aby s ohledem na konkrétní okolnosti věci posoudil jak nezbytnost rozhodnutí o předběžné otázce pro vydání jeho rozsudku, tak relevanci otázek, které klade Soudnímu dvoru. Jestliže se tedy položené otázky týkají výkladu normy unijního práva, je Soudní dvůr v zásadě povinen rozhodnout [rozsudek ze dne 19. listopadu 2019, *A. K. a další* (Nezávislost kárného kolegia Nejvyššího soudu), C-585/18, C-624/18 a C-625/18, EU:C:2019:982, bod 97 a citovaná judikatura].
- 67 Z toho plyne, že na otázky týkající se unijního práva se vztahuje domněnka relevance. Soudní dvůr může odmítnout rozhodnout o předběžné otázce položené vnitrostátním soudem pouze tehdy, je-li zjevné, že žádaný výklad unijní normy nemá žádný vztah k realitě nebo předmětu sporu v původním řízení, jestliže se jedná o hypotetický problém, nebo také jestliže Soudní dvůr nedisponuje skutkovými a právními poznatky nezbytnými pro užitečnou odpověď na otázky, které jsou mu položeny [rozsudek ze dne 19. listopadu 2019, *A. K. a další* (Nezávislost kárného kolegia Nejvyššího soudu), C-585/18, C-624/18 a C-625/18, EU:C:2019:982, bod 98 a citovaná judikatura, a rozsudek ze dne 19. října 2017, *Paper Consult*, C-101/16, EU:C:2017:775, bod 29 a citovaná judikatura].
- 68 Vzhledem k tomu, že předkládací rozhodnutí představuje základ pro řízení před Soudním dvorem, je tak nezbytné, aby vnitrostátní soud v tomto rozhodnutí vysvětlil skutkový a právní rámec, do kterého spadá spor v původním řízení, a podal minimální vysvětlení k důvodům volby ustanovení unijního práva, o jejichž výklad žádá, jakož i ke vztahu, který spatřuje mezi těmito ustanoveními a vnitrostátními právními předpisy použitelnými ve sporu, který mu byl předložen (v tomto smyslu viz zejména rozsudek ze dne 9. března 2017, *Milkova*, C-406/15, EU:C:2017:198, bod 73, a usnesení ze dne 16. ledna 2020, *Telecom Italia a další*, C-368/19, nezveřejněné, EU:C:2020:21, bod 37).
- 69 Tyto kumulativní požadavky týkající se obsahu žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce jsou výslovně uvedeny v článku 94 jednacího řádu. Z tohoto článku zejména vyplývá, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce musí obsahovat „uvedení důvodů, na základě kterých má předkládající soud pochybnosti o výkladu nebo platnosti určitých ustanovení práva Unie, jakož i vztah, který spatřuje mezi těmito ustanoveními a vnitrostátními právními předpisy použitelnými ve sporu v původním řízení“.
- 70 V projednávaném případě je třeba konstatovat, že z bodu 22 předkládacího rozhodnutí jasně vyplývá, že v tomto bodě předkládající soud pouze uvádí argumentaci žalobkyně v původním řízení, podle které je možné vyhovět jejímu návrhu, aniž je nutné se obracet na Soudní dvůr, a v žádném případě netvrdí, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce není nezbytná pro rozhodnutí sporu, který mu byl předložen.
- 71 Jak mimoto generální advokátka uvedla v bodech 32 a 33 svého stanoviska, stran druhé předběžné otázky je třeba zdůraznit, že tato otázka není irelevantní v rozsahu, v němž předkládající soud – aby zjistil, zda se žalobkyně v původním řízení může domáhat náhrady škody za odepření nároku na placenou dovolenou – žádá v této otázce o objasnění pojmu „zaměstnanec“ ve smyslu směrnice 2003/88 a zásady zákazu diskriminace uvedené v rámcové dohodě za účelem určení, zda se vztahují na italské smírčí soudce.

- 72 Jak přitom uvedla generální advokátka v bodě 34 svého stanoviska, tyto otázky vyžadují objasnění.
- 73 Naproti tomu pokud jde o třetí otázku, je třeba uvést, že spor v původním řízení se netýká osobní odpovědnosti soudců, ale žádosti o náhradu za placenou dovolenou. Předkládající soud nevysvětlil, v čem je pro něj výklad článku 47 Listiny nezbytný pro rozhodnutí, a nevysvětlil ani vztah, který spatřuje mezi unijními ustanoveními, jejichž výklad žádá, a vnitrostátními právními předpisy použitelnými ve sporu v původním řízení.
- 74 Z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce mimoto nijak nevyplývá, že by předkládající soudce mohl nést odpovědnost za podvod nebo vážné pochybení.
- 75 Za těchto podmínek je třeba s ohledem na všechny tyto skutečnosti konstatovat, že žádost o rozhodnutí o předběžné otázce je přípustná, s výjimkou třetí otázky.

K věci samé

K první otázce

- 76 Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda článek 267 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že Giudice di pace (smírčí soudce) spadá pod pojem „soud členského státu“ ve smyslu tohoto článku.
- 77 V projednávaném případě z úvah uvedených v bodech 42 až 65 tohoto rozsudku vyplývá, že tomu tak je. Na první otázku je tedy třeba odpovědět, že Giudice di pace (smírčí soudce) spadá pod pojem „soud členského státu“ ve smyslu tohoto článku.

K druhé otázce

- 78 Na úvod je třeba poznamenat, že druhá otázka zahrnuje tři odlišné aspekty, jejichž cílem je posoudit případný nárok smírčích soudců na placenou dovolenou na základě unijního práva. Tato otázka se tak nejprve týká výkladu pojmu „pracovník“ ve smyslu směrnice 2003/88 za účelem určení, zda takový Giudice di pace (smírčí soudce), jako je žalobkyně v původním řízení, může spadat pod tento pojem v rozsahu, v němž čl. 7 odst. 1 této směrnice uvádí, že členské státy přijmou nezbytná opatření, aby měl každý pracovník nárok na placenou dovolenou za kalendářní rok v trvání nejméně čtyř týdnů. Uvedená otázka se dále týká pojmu „zaměstnanec v pracovním poměru na dobu určitou“ ve smyslu rámcové dohody. Konečně kdyby se posledně uvedený pojem vztahoval na smírčího soudce, předkládající soud se táže, zda jej lze pro účely uplatnění zásady zákazu diskriminace uvedené v ustanovení 4 této rámcové dohody srovnat s řádnými soudci, kteří mají nárok na další placenou dovolenou za kalendářní rok v celkové délce 30 dnů.

– K směrnici 2003/88

- 79 Podstatou první části druhé otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 7 odst. 1 směrnice 2003/88 a čl. 31 odst. 2 Listiny musí být vykládány v tom smyslu, že smírčí soudce, který vykonává svou funkci jako hlavní činnost a pobírá náhrady spojené s poskytnutými plněními a náhrady za každý měsíc skutečné služby, může spadat pod pojem „pracovník“ ve smyslu těchto ustanovení.
- 80 Na prvním místě je třeba určit, zda se tato směrnice uplatní v projednávaném případě.
- 81 V tomto ohledu je třeba připomenout, že čl. 1 odst. 3 směrnice 2003/88 vymezuje oblast její působnosti odkazem na článek 2 směrnice 89/391.

- 82 Podle čl. 2 odst. 1 směrnice 89/391 se tato směrnice vztahuje „na všechny činnosti veřejného i soukromého sektoru“.
- 83 Jak však vyplývá z čl. 2 odst. 2 prvního pododstavce uvedené směrnice, tato směrnice se nevztahuje na činnost určitých veřejných služeb, zejména ozbrojených sil nebo policie, nebo na určité činnosti civilní ochrany, jejichž zvláštní povaha odporuje této směrnici.
- 84 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle judikatury Soudního dvora je kritérium použité v čl. 2 odst. 2 prvním pododstavci směrnice 89/391 k vyloučení určitých činností z oblasti působnosti této směrnice, a nepřímou z působnosti směrnice 2003/88, založeno nikoli na příslušnosti pracovníků k některému ze sektorů veřejných služeb, které jsou uvedeny v tomto ustanovení, posuzovanému jako celek, ale výlučně na zvláštní povaze některých zvláštních úkolů plněných pracovníky v sektorech, kterých se týká toto ustanovení, přičemž tato povaha odůvodňuje výjimku z pravidel v oblasti ochrany bezpečnosti a zdraví pracovníků z důvodu absolutní nutnosti zajistit účinnou ochranu společnosti (rozsudek ze dne 20. listopadu 2018, Sindicatul Familia Constanța a další, C-147/17, EU:C:2018:926, bod 55).
- 85 V projednávaném případě je třeba uvést, že i když soudní činnost smírčího soudce není výslovně uvedena v příkladech citovaných v čl. 2 odst. 1 směrnice 89/391, je součástí činnosti veřejného sektoru. Spadá tak v zásadě do působnosti směrnice 89/391 a směrnice 2003/88.
- 86 Jak mimoto uvedla generální advokátka v bodě 71 svého stanoviska, neexistuje žádný důvod pro to, aby byl čl. 2 odst. 2 první pododstavec směrnice 89/391 uplatněn na smírčí soudce a aby byli paušálně vyloučeni z působnosti těchto dvou směrnic.
- 87 Za těchto podmínek je třeba mít za to, že směrnice 2003/88 je použitelná ve věci v původním řízení.
- 88 Na druhém místě je třeba připomenout, že pro účely uplatnění směrnice 2003/88 nelze pojem „pracovník“ vykládat různě podle jednotlivých vnitrostátních právních předpisů, ale tento pojem má autonomní význam, který je vlastní unijnímu právu (rozsudek ze dne 26. března 2015, Fenoll, C-316/13, EU:C:2015:200, bod 25, a rozsudek ze dne 20. listopadu 2018, Sindicatul Familia Constanța a další, C-147/17, EU:C:2018:926, bod 41 a citovaná judikatura).
- 89 Toto zjištění platí i pro účely výkladu pojmu „pracovník“ ve smyslu článku 7 směrnice 2003/88 a čl. 31 odst. 2 Listiny, aby byla zajištěna jednotnost osobní působnosti nároku pracovníků na placenou dovolenou (rozsudek ze dne 26. března 2015, Fenoll, C-316/13, EU:C:2015:200, bod 26).
- 90 Uvedený pojem musí být vymezen podle objektivních kritérií, která charakterizují pracovní poměr se zohledněním práv a povinností dotčených osob (rozsudek ze dne 20. listopadu 2018, Sindicatul Familia Constanța a další, C-147/17, EU:C:2018:926, bod 41 a citovaná judikatura).
- 91 V rámci kvalifikace s ohledem na pojem „pracovník“, kterou přísluší s konečnou platností provést vnitrostátnímu soudu, musí uvedený soud vycházet z objektivních kritérií a celkově posuzovat všechny okolnosti věci, která mu byla předložena, jež se týkají jak povahy dotyčných činností, tak i vztahu mezi dotčenými stranami (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 14. října 2010, Union syndicale Solidaires Isère, C-428/09, EU:C:2010:612, bod 29).
- 92 Soudní dvůr však může předkládajícímu soudu poskytnout zásady a kritéria, které bude muset předkládající soud v rámci svého přezkumu zohlednit.
- 93 Je tedy třeba připomenout, že za „pracovníka“ musí být považován každý, kdo vykonává skutečnou a konkrétní činnost, s výjimkou činností, které jsou natolik omezené, že jsou čistě okrajové a vedlejší (rozsudek ze dne 26. března 2015, Fenoll, C-316/13, EU:C:2015:200, bod 27).

- 94 Dále podle ustálené judikatury platí, že základní charakteristikou pracovního poměru je okolnost, že určitá osoba vykonává po určitou dobu ve prospěch jiné osoby a pod jejím vedením činnosti, za které protihodnotou pobírá odměnu (rozsudek ze dne 20. listopadu 2018, *Sindicatul Familia Constanța* a další, C-147/17, EU:C:2018:926, bod 41 a citovaná judikatura).
- 95 Pokud jde nejprve o plnění poskytovaná žalobkyní v původním řízení jakožto smírčí soudkyní, z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že tato plnění jsou skutečná a konkrétní a žalobkyně v původním řízení je mimoto vykonává jako hlavní činnost. Zejména během určité doby, v projednávaném případě v období od 1. července 2017 do 30. června 2018, vydala jako trestní soudkyně 478 rozsudků a 1 326 usnesení a vedla dvě jednání týdně. Tato plnění se nejeví být čistě okrajová a vedlejší.
- 96 Pokud jde o povahu právního vztahu dotčeného v původním řízení, v rámci kterého žalobkyně v původním řízení vykonává svou funkci, je třeba v této souvislosti připomenout, že Soudní dvůr již rozhodl, že právní povaha *sui generis* pracovního poměru z pohledu vnitrostátního práva nemůže mít žádný dopad na postavení „pracovníka“ ve smyslu unijního práva (rozsudek ze dne 26. března 2015, *Fenoll*, C-316/13, EU:C:2015:200, bod 31).
- 97 Dále je třeba stran odměny zkoumat, zda částky, které žalobkyně v původním řízení pobírá, jí jsou vypláceny jako protiplnění za její profesní činnost.
- 98 Ze spisu předloženého Soudnímu dvoru v tomto ohledu vyplývá, že smírčí soudci pobírají náhrady spojené s plněními, která poskytují, ve výši 35 nebo 55 euro, které podléhají stejným daním jako odměna běžného pracovníka. Smírčí soudci zejména pobírají takové náhrady za každé jednání v občanském nebo trestním soudním řízení, i když se nejedná o jednání k přednesu řečí, a za činnost spočívající v umístění pečeti, jakož i za každé jiné přidělené řízení, které je ukončeno nebo vyškrtuto z rejstříku. Tito soudci mimoto pobírají náhrady za každý měsíc skutečné služby z titulu náhrady nákladů na školení, nákladů na rekvalifikaci a celkových nákladů na výkon funkce.
- 99 I když z předkládacího rozhodnutí vyplývá, že funkce smírčího soudce jsou „honorární“ a že některé částky mu jsou vypláceny jako náhrada nákladů, nic to nemění na tom, že objem práce uskutečněné žalobkyní v původním řízení, a v důsledku toho částky, které za tuto práci pobírá, jsou značné. Z tohoto rozhodnutí totiž vyplývá, že v období od 1. července 2017 do 30. června 2018 žalobkyně v původním řízení ukončila přibližně 1 800 řízení.
- 100 Pouhá okolnost, že funkce smírčího soudce jsou vnitrostátní právní úpravou kvalifikovány jako „honorární“, tak neznamená, že na finanční dávky, které smírčí soudce pobírá, musí být nahlíženo tak, že postrádají charakter odměny.
- 101 Mimoto i když je jisté, že odměna za poskytnutá plnění představuje základní vlastnost pracovního poměru, nemění to nic na skutečnosti, že ani omezená výše této odměny, ani původ prostředků této odměny nemohou mít žádný dopad na postavení „pracovníka“ ve smyslu unijního práva (v tomto smyslu rozsudek ze dne 30. března 2006, *Mattern a Cikotic*, C-10/05, EU:C:2006:220, bod 22, a rozsudek ze dne 4. června 2009, *Vatsouras a Koupatantze*, C-22/08 a C-23/08, EU:C:2009:344, bod 27).
- 102 Za těchto podmínek vnitrostátnímu soudu přísluší, aby při posouzení skutkových okolností, k čemuž je jediné on příslušný, s konečnou platností ověřil, zda částky obdržené žalobkyní v původním řízení v rámci její profesní činnosti smírčí soudkyně mají charakter odměny, která jí může přinést věcnou výhodu a zajistit jí její obživu.

- 103 Konečně pracovní poměr předpokládá existenci vztahu podřízenosti mezi pracovníkem a jeho zaměstnavatelem. Existence takového vztahu musí být posouzena v každém konkrétním případě na základě všech znaků a okolností charakterizujících vztahy, které existují mezi stranami (rozsudek ze dne 20. listopadu 2018, *Sindicatul Familia Constanța a další*, C-147/17, EU:C:2018:926, bod 42 a citovaná judikatura).
- 104 Funkci soudců je zajisté inherentní, že soudci musí být chráněni před vnějšími zásahy nebo tlaky, které by mohly narušit jejich nezávislost při výkonu jejich soudní činnosti a při rozhodování.
- 105 Jak však uvedla generální advokátka v bodě 83 svého stanoviska, tento požadavek nebrání tomu, aby byli smírčí soudci kvalifikováni jako „pracovníci“.
- 106 Z judikatury v tomto ohledu vyplývá, že okolností, že soudci podléhají služebním pravidlům a mohou být považováni za pracovníky, není nijak dotčena zásada nezávislosti soudní moci a možnost, aby členské státy stanovily existenci zvláštního statutu upravujícího postavení soudců (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. března 2012, *O'Brien*, C-393/10, EU:C:2012:110, bod 47).
- 107 I když za těchto podmínek okolnost, že v projednávaném případě smírčí soudci podléhají disciplinární pravomoci Consiglio superiore della magistratura (Nejvyšší soudcovská rada, Itálie, dále jen „CSM“), nepostačuje sama o sobě k tomu, aby na ně bylo nahlíženo tak, že se vůči zaměstnavateli nacházejí v právním vztahu podřízenosti (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 26. března 1987, *Komise v. Nizozemsko*, 235/85, EU:C:1987:161, bod 14), je třeba tuto okolnost zohlednit v kontextu všech skutkových okolností v původním řízení.
- 108 Je tak třeba zohlednit způsob organizace práce smírčích soudců.
- 109 Z předkládacího rozhodnutí v tomto ohledu vyplývá, že i když smírčí soudci mohou svou práci organizovat flexibilněji než členové jiných profesí, musí dodržovat rozpisy uvádějící složení smírčího soudu, k němuž náleží, neboť tyto rozpisy detailně a závazně upravují organizaci jejich práce, včetně přidělování věcí, dat a časů jednání.
- 110 Z předkládacího rozhodnutí rovněž vyplývá, že smírčí soudci jsou povinni dodržovat služební příkazy Capo dell'Ufficio (vedoucí úřadu, Itálie). Tito soudci jsou rovněž povinni dodržovat zvláštní a obecná organizační rozhodnutí CSM.
- 111 Předkládající soud dodává, že uvedení soudci musí být neustále k zastižení a v oblasti disciplinárního řízení podléhají podobným povinnostem jako kariérní soudci.
- 112 Za těchto podmínek se jeví, že smírčí soudci vykonávají svou funkci v kontextu právního vztahu podřízenosti na správní úrovni, který neovlivňuje jejich nezávislost při rozhodování, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.
- 113 S ohledem na výše uvedené je třeba na první část druhé otázky odpovědět, že čl. 7 odst. 1 směrnice 2003/88 a čl. 31 odst. 2 Listiny musí být vykládány v tom smyslu, že smírčí soudce, který v rámci své funkce poskytuje skutečná a konkrétní plnění, která nejsou čistě okrajová ani vedlejší a za která pobírá náhrady mající charakter odměny, může spadat pod pojem „pracovník“ ve smyslu těchto ustanovení, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

– *K pojmu „zaměstnanec v pracovním poměru na dobu určitou“ ve smyslu rámcové dohody*

- 114 Podstatou druhé části druhé otázky předkládajícího soudu je, zda ustanovení 2 bod 1 rámcové dohody musí být vykládáno v tom smyslu, že smírčí soudce, který je jmenován na omezenou dobu, vykonává svou funkci jako hlavní činnost a pobírá náhrady spojené s poskytnutými plněními, jakož i náhrady za každý měsíc skutečné služby, spadá pod pojem „zaměstnanec v pracovním poměru na dobu určitou“ ve smyslu tohoto ustanovení.
- 115 Ze znění uvedeného ustanovení v tomto ohledu vyplývá, že působnost tohoto ustanovení je koncipována široce, jelikož se obecně vztahuje na „zaměstnance s pracovním poměrem na dobu určitou, kteří mají pracovní smlouvu nebo jsou v pracovním poměru vymezeném platnými právními předpisy, kolektivními smlouvami nebo zvyklostmi v každém členském státě“. Kromě toho definice pojmu „zaměstnanec v pracovním poměru na dobu určitou“ ve smyslu ustanovení 3 bodu 1 rámcové dohody zahrnuje všechny zaměstnance a nerozlišuje podle toho, zda jsou zaměstnání zaměstnavatelem ve veřejném či soukromém sektoru a jaká je kvalifikace jejich smlouvy podle vnitrostátního práva (rozsudek ze dne 19. března 2020, Sánchez Ruiz a další, C-103/18 a C-429/18, EU:C:2020:219, bod 108).
- 116 Rámcová dohoda se tedy vztahuje na všechny zaměstnance vykonávající činnost odměňovanou v rámci zaměstnaneckého vztahu na dobu určitou, který existuje mezi nimi a jejich zaměstnavatelem, pokud jsou vázáni pracovní smlouvou nebo pracovním poměrem ve smyslu vnitrostátního práva, s jedinou výhradou, kterou je prostor pro uvážení, který členským státům poskytuje ustanovení 2 bod 2 rámcové dohody, pokud jde o uplatnění této dohody na určité kategorie pracovních smluv nebo poměrů, jakož i vyloučení zaměstnanců ve zprostředkovaném dočasném pracovním poměru, v souladu se čtvrtým pododstavcem preambule rámcové dohody (rozsudek ze dne 19. března 2020, Sánchez Ruiz a další, C-103/18 a C-429/18, EU:C:2020:219, bod 109).
- 117 I když, jak vyplývá z bodu 17 odůvodnění směrnice 1999/70 a z ustanovení 2 bodu 1 rámcové dohody, tato směrnice ponechává členským státům volnost vymezit pojmy „pracovní smlouva“ nebo „pracovní poměr“, které jsou použity v tomto ustanovení, v souladu s vnitrostátními právními předpisy a zvyklostmi, nic to nemění na tom, že posuzovací pravomoc přiznaná členským státům k vymezení takových pojmů není neomezená. Takové pojmy totiž mohou být vymezeny v souladu s vnitrostátními právními předpisy a zvyklostmi pod podmínkou, že je dodržen užitečný účinek této směrnice a obecné zásady unijního práva (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. března 2012, O'Brien, C-393/10, EU:C:2012:110, bod 34).
- 118 Pouhá okolnost, že profesní činnost, jejíž výkon přináší materiální výhodu, je kvalifikována jako „honorární“ podle vnitrostátního práva, je v tomto kontextu irelevantní, pokud jde o použitelnost rámcové dohody, neboť by jinak byl vážně zpochybněn užitečný účinek směrnice 1999/70 a rámcové dohody, jakož i jejich jednotné používání v členských státech tím, že by jim byla poskytnuta možnost libovolně vyloučit některé kategorie osob z ochrany, kterou poskytují tyto nástroje (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 13. září 2007, Del Cerro Alonso, C-307/05, EU:C:2007:509, bod 29, a rozsudek ze dne 1. března 2012, O'Brien, C-393/10, EU:C:2012:110, bod 36).
- 119 Jak bylo připomenuto v bodě 116 tohoto rozsudku, směrnice 1999/70 a rámcová dohoda se vztahují na všechny zaměstnance vykonávající činnost odměňovanou v rámci zaměstnaneckého vztahu na dobu určitou, který existuje mezi nimi a jejich zaměstnavatelem.
- 120 Jak přitom vyplývá zejména z bodů 95, 98 a 99 tohoto rozsudku a z žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, jeví se, že takový smírčí soudce, jako je žalobkyně v původním řízení, vykonává z tohoto titulu skutečná a konkrétní plnění, která nejsou čistě okrajová ani vedlejší a za každé z nich jsou jako protiplnění poskytovány měsíční náhrady, jejichž charakter odměny nelze vyloučit.

- 121 Soudní dvůr kromě toho rozhodl, že rámcová dohoda nevylučuje žádné specifické odvětví a že požadavky uvedené v této dohodě se použijí na pracovní smlouvy a poměry na dobu určitou uzavřené se správními orgány a dalšími subjekty veřejného sektoru (usnesení ze dne 19. března 2019, CCOO, C-293/18, nezveřejněné, EU:C:2019:224, bod 30).
- 122 V tomto ohledu je třeba uvést, že okolnost, že v projednávaném případě jsou smírčí soudci nositeli soudní funkce, nepostačuje jako taková k tomu, aby byli zbaveni práv stanovených touto rámcovou dohodou (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 1. března 2012, O'Brien, C-393/10, EU:C:2012:110, bod 41).
- 123 Z nezbytnosti zachovat užitečný účinek zásady rovného zacházení zakotvené uvedenou rámcovou dohodou totiž plyne, že takové vyloučení lze připustit – nemá-li být považováno za svévolné – pouze v případě, že povaha dotčeného pracovního poměru je podstatně odlišná od povahy pracovního poměru mezi zaměstnavateli a osobami, jež podle vnitrostátního práva spadají do kategorie zaměstnanců (obdobně viz rozsudek ze dne 1. března 2012, O'Brien, C-393/10, EU:C:2012:110, bod 42).
- 124 Předkládajícímu soudu přitom přísluší, aby s konečnou platností přezkoumal, v jakém rozsahu je poměr mezi smírčími soudci a ministerstvem spravedlnosti svou povahou podstatně odlišný od pracovního poměru mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem. Soudní dvůr však může předkládajícímu soudu poskytnout některé zásady a kritéria, které bude muset předkládající soud v rámci svého přezkumu zohlednit (obdobně viz rozsudek ze dne 1. března 2012, O'Brien, C-393/10, EU:C:2012:110, bod 43).
- 125 V tomto ohledu bude muset předkládající soud při přezkumu směřujícím k určení toho, zda je povaha uvedeného poměru podstatně odlišná od povahy pracovního poměru mezi zaměstnavateli a osobami, jež podle vnitrostátního práva spadají do kategorie zaměstnanců, v souladu s duchem a účelem rámcové dohody zohlednit odlišení této kategorie od kategorie osob samostatně výdělečně činných (obdobně viz rozsudek ze dne 1. března 2012, O'Brien, C-393/10, EU:C:2012:110, bod 44).
- 126 Z tohoto hlediska je třeba zohlednit pravidla pro jmenování a odvolávání smírčích soudců, ale také způsob organizace jejich práce (obdobně viz rozsudek ze dne 1. března 2012, O'Brien, C-393/10, EU:C:2012:110, bod 45).
- 127 Pokud jde o jmenování smírčích soudců, článek 4 zákona č. 374/1991 stanoví, že tito soudci jsou jmenováni dekretem prezidenta republiky po projednání v Nejvyšší soudní radě na návrh místně příslušné soudní rady, doplněné pěti zástupci určenými po vzájemné dohodě rad svazu advokátů a státních zástupců v obvodu odvolacího soudu.
- 128 V tomto ohledu není rozhodující skutečnost, že tyto pracovní poměry vznikly na základě prezidentských dekretů z důvodu veřejnoprávní povahy zaměstnavatele (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 19. března 2020, Sánchez Ruiz a další, C-103/18 a C-429/18, EU:C:2020:219, bod 115).
- 129 Pokud jde o odvolávání smírčích soudců, ze skutečností ve spise vyplývá, že případy jejich odvolání a příslušné zvláštní postupy jsou určeny výslovnými legislativními ustanoveními na vnitrostátní úrovni. Předkládajícímu soudu přísluší v tomto ohledu ověřit, zda pravidla pro odvolávání smírčích soudců zavedená na vnitrostátní úrovni činí vztah mezi smírčími soudci a ministerstvem spravedlnosti podstatně odlišným od pracovního poměru mezi zaměstnavatelem a zaměstnancem.
- 130 Co se týče způsobu organizace práce smírčích soudců a konkrétně otázky, zda tito soudci vykonávají své funkce v kontextu právního vztahu podřízenosti, jak vyplývá z bodů 107 až 112 tohoto rozsudku, je třeba uvést, že i když se jeví, že uvedení soudci vykonávají své funkce v kontextu takového právního vztahu, přísluší předkládajícímu soudu toto ověřit.

- 131 Pokud jde o otázku, zda je vztah mezi smírčími soudci a ministerstvem spravedlnosti časově omezený, ze znění ustanovení 3 bodu 1 rámcové dohody vyplývá, že pracovní smlouva nebo poměr na dobu určitou jsou charakterizovány skutečností, že skončení uvedené pracovní smlouvy nebo uvedeného pracovního poměru „je určeno objektivními podmínkami, jakými jsou dosažení určitého dne, dokončení určitého úkolu nebo vznik určité události“ (usnesení ze dne 19. března 2019, CCOO, C-293/18, nezveřejněné, EU:C:2019:224, bod 31).
- 132 Ve věci v původním řízení ze spisu, který má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že funkční období smírčích soudců je omezeno na dobu čtyř let, kterou lze prodloužit.
- 133 Jeví se tedy, že v projednávaném případě je vztah smírčích soudců a ministerstva spravedlnosti časově omezen.
- 134 S ohledem na všechny tyto skutečnosti je třeba na druhou část druhé otázky odpovědět, že ustanovení 2 bod 1 rámcové dohody musí být vykládáno v tom smyslu, že pojem „zaměstnanec v pracovním poměru na dobu určitou“, který je uveden v tomto ustanovení, může zahrnovat smírčího soudce, který je jmenován na omezené období a v rámci své funkce vykonává skutečná a konkrétní plnění, která nejsou čistě okrajová ani vedlejší a za která pobírá náhrady mající charakter odměny, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

– K zásadě zákazu diskriminace ve smyslu rámcové dohody

- 135 Podstatou třetí části druhé otázky předkládajícího soudu je, zda ustanovení 4 bod 1 rámcové dohody musí být vykládáno v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která nestanoví nárok smírčího soudce na placenou dovolenou za kalendářní rok v délce 30 dní, jak je stanoven pro řádné soudce, v případě, že by tento smírčí soudce spadl pod pojem „zaměstnanec v pracovním poměru na dobu určitou“ ve smyslu ustanovení 2 bodu 1 této rámcové dohody.
- 136 V tomto ohledu je třeba připomenout, že ustanovení 4 bod 1 rámcové dohody v otázce pracovních podmínek stanoví zákaz zacházet se zaměstnanci v pracovním poměru na dobu určitou méně příznivě než se srovnatelnými zaměstnanci v pracovním poměru na dobu neurčitou pouze z toho důvodu, že vykonávají činnost na základě smlouvy na dobu určitou, pokud odlišné zacházení nelze ospravedlnit objektivními důvody.
- 137 Soudní dvůr rozhodl, že účelem tohoto ustanovení je zajistit uplatňování zásady zákazu diskriminace na zaměstnance v pracovních poměrech na dobu určitou s cílem zabránit tomu, aby zaměstnavatel využil pracovní poměr takové povahy k tomu, aby byla těmto zaměstnancům upřena práva, která jsou přiznána zaměstnancům v pracovních poměrech na dobu neurčitou (rozsudek ze dne 22. ledna 2020, Baldonado Martín, C-177/18, EU:C:2020:26, bod 35).
- 138 Vzhledem k cílům sledovaným rámcovou dohodou musí být její ustanovení 4 vykládáno tak, že vyjadřuje zásadu sociálního práva Unie, kterou nelze vykládat restriktivně (rozsudek ze dne 5. června 2018, Montero Mateos, C-677/16, EU:C:2018:393, bod 41).
- 139 V projednávaném případě je třeba na prvním místě uvést, že rozdílné zacházení, které namítá žalobkyně v původním řízení, spočívá v tom, že řádní soudci mají nárok na 30 dní placené dovolené za kalendářní rok, zatímco smírčí soudci takový nárok nemají.
- 140 Na druhém místě je třeba mít za to, že nároky na placenou dovolenou za kalendářní rok přiznané zaměstnancům nesporně spadají pod pojem „pracovní podmínky“ ve smyslu ustanovení 4 bodu 1 rámcové dohody.

- 141 Na třetím místě je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury Soudního dvora zásada zákazu diskriminace, jejímž zvláštním vyjádřením je ustanovení 4 bod 1 rámcové dohody, vyžaduje, aby se srovnatelnými situacemi nebylo zacházeno odlišně a s odlišnými situacemi stejně, není-li takové zacházení objektivně odůvodněno (rozsudek ze dne 5. června 2018, *Montero Mateos*, C-677/16, EU:C:2018:393, bod 49 a citovaná judikatura).
- 142 V tomto ohledu byla zásada zákazu diskriminace provedena a konkretizována rámcovou dohodou, výlučně pokud jde o rozdílné zacházení se zaměstnanci v pracovním poměru na dobu určitou a zaměstnanci v pracovním poměru na dobu neurčitou, kteří jsou ve srovnatelné situaci (rozsudek ze dne 5. června 2018, *Montero Mateos*, C-677/16, EU:C:2018:393, bod 50 a citovaná judikatura).
- 143 Podle ustálené judikatury je pro posouzení, zda dotyčné osoby vykonávají stejnou nebo podobnou práci ve smyslu rámcové dohody, třeba v souladu s ustanovením 3 bodem 2 a ustanovením 4 bodem 1 této rámcové dohody zkoumat, zda s přihlédnutím ke všem faktorům, jako jsou povaha práce, podmínky odborné přípravy a pracovní podmínky, mohou být tyto osoby považovány za osoby ve srovnatelné situaci (rozsudek ze dne 5. června 2018, *Montero Mateos*, C-677/16, EU:C:2018:393, bod 51 a citovaná judikatura).
- 144 Pokud je v tomto ohledu prokázáno, že v době, kdy byli zaměstnanci v pracovním poměru na dobu určitou zaměstnáni, vykonávali stejné úkoly, jako zaměstnanci zaměstnáni tímtež zaměstnavatelem na dobu neurčitou, nebo zastávali stejné pracovní místo jako posledně uvedení zaměstnanci, je třeba mít v zásadě za to, že situace obou kategorií zaměstnanců jsou srovnatelné (rozsudek ze dne 22. ledna 2020, *Baldonado Martín*, C-177/18, EU:C:2020:26, bod 41 a citovaná judikatura).
- 145 V projednávaném případě ze spisu předloženého Soudnímu dvoru vyplývá, že žalobkyně v původním řízení by mohla být jakožto smírčí soudkyně považována za srovnatelnou s *togato* (řádný soudce), který úspěšně absolvoval třetí posouzení odborné způsobilosti a odpracoval alespoň čtrnáct let služby, neboť vykonávala soudní činnost rovnocennou soudní činnosti takového řádného soudce, přičemž měla stejnou administrativní, disciplinární a finanční odpovědnost, a byla nepřetržitě zapsána v plánu pracovních míst soudů, u nichž pracovala, přičemž pobírala finanční dávky stanovené v článku 11 zákona č. 374/1991.
- 146 Konkrétně ze spisu vyplývá, že podobně jako řádný soudce je smírčí soudce zaprvé soudcem, který je členem italského soudcovského stavu a vykonává soudní funkci v oblasti občanskoprávní a trestněprávní, jakož i smírčí funkci v občanskoprávních věcech. Zadruhé na základě čl. 10 odst. 1 zákona č. 374/1991 má smírčí soudce povinnosti, které přísluší řádným soudcům. Zatřetí má smírčí soudce stejně jako řádný soudce dodržovat rozpisy uvádějící složení smírčího soudu, k němuž náleží, neboť tyto rozpisy detailně a závazně upravují organizaci jejich práce, včetně přidělování věcí, dat a časů jednání. Začtvrté řádný soudce i smírčí soudce jsou povinni dodržovat služební příkazy vedoucího úřadu, jakož i zvláštní a obecná organizační rozhodnutí CSM. Zapáté je smírčí soudce stejně jako řádný soudce povinen být neustále k zastížení. Zašesté smírčí soudce podléhá v případě porušení etických a služebních povinností disciplinární pravomoci CSM, stejně jako řádný soudce. Zasedmé se na smírčího soudce vztahují stejně přísná kritéria, jaká se uplatňují při posuzování způsobilosti řádného soudce. Zaosmé se na smírčího soudce vztahují stejná pravidla v oblasti občanskoprávní odpovědnosti a finanční újmý způsobené státu, jaká zákon stanoví u řádného soudce.
- 147 Avšak pokud jde o funkci smírčího soudce, ze skutečností ve spise vyplývá, že spory, které mají rozhodovat honorární soudci a konkrétně smírčí soudci, nejsou natolik složité, jako spory předložené řádným soudcům. Smírčí soudci se zabývají především věcmi s menším významem, zatímco řádní soudci se ve vyšších stupních zabývají věcmi s větším významem a větší složitostí. Smírčí soudci mohou být mimoto podle čl. 106 druhého pododstavce italské ústavy jmenováni pouze jako samosoudci, a tedy nikoliv jako soudci v senátu.

- 148 Za těchto podmínek je na předkládajícím soudu, který je jediný příslušný k posouzení skutkových okolností, aby s konečnou platností určil, zda se takový smírčí soudce, jako je žalobkyně v původním řízení, nachází v situaci srovnatelné se situací řádného soudce, který úspěšně absolvoval třetí posouzení odborné způsobilosti a odpracoval alespoň čtrnáct let služby během téhož období (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. června 2018, *Montero Mateos*, C-677/16, EU:C:2018:393, bod 52 a citovaná judikatura).
- 149 Pokud je prokázáno, že takový smírčí soudce, jako je žalobkyně v původním řízení, a řádní soudci jsou srovnatelní, je třeba dále ověřit, zda existuje objektivní důvod pro takové rozdílné zacházení, o jaké se jedná v původním řízení.
- 150 V tomto ohledu je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury je třeba pojem „objektivní důvody“ ve smyslu ustanovení 4 bodu 1 rámcové dohody chápat tak, že neumožňuje ospravedlnit rozdílné zacházení mezi zaměstnanci v pracovním poměru na dobu určitou a zaměstnanci v pracovním poměru na dobu neurčitou skutečností, že toto rozdílné zacházení je stanoveno obecnou nebo abstraktní normou, jako je zákon nebo kolektivní smlouva (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. června 2018, *Montero Mateos*, C-677/16, EU:C:2018:393, bod 56 a citovaná judikatura).
- 151 Podle rovněž ustálené judikatury uvedený pojem vyžaduje, aby bylo zjištěné rozdílné zacházení odůvodněno určitými a konkrétními skutečnostmi charakterizujícími pracovní podmínky, o které se jedná, ve zvláštním kontextu, do něhož zapadá, a na základě objektivních a transparentních kritérií, a to za účelem ověření, zda tato nerovnost odpovídá skutečné potřebě, může dosáhnout sledovaného cíle a je k tomuto účelu nezbytná. Uvedené skutečnosti mohou vyplývat zejména ze zvláštní povahy úkolů, pro jejichž plnění byly smlouvy na dobu určitou uzavřeny, a z charakteristik jim vlastních, nebo případně ze sledování legitimního cíle sociální politiky členského státu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 5. června 2018, *Montero Mateos*, C-677/16, EU:C:2018:393, bod 57 a citovaná judikatura).
- 152 Odkaz na pouhou dočasnou povahu zaměstnání není s těmito požadavky v souladu, a nemůže tedy být „objektivním důvodem“ ve smyslu ustanovení 4 bodu 1 nebo bodu 4 rámcové dohody. Připustit, že pouhá dočasná povaha pracovního poměru postačuje k tomu, aby odůvodnila rozdílné zacházení mezi zaměstnanci v pracovním poměru na dobu určitou a zaměstnanci v pracovním poměru na dobu neurčitou, by totiž zbavilo cíle směrnice 1999/70 a rámcové dohody jejich podstaty a vedlo by k zachování nepříznivé situace zaměstnanců v pracovním poměru na dobu určitou (rozsudek ze dne 20. září 2018, *Motter*, C-466/17, EU:C:2018:758, bod 38).
- 153 Pouhá skutečnost, že zaměstnanec v pracovním poměru na dobu určitou v uvedených obdobích služby pracoval na základě pracovní smlouvy nebo pracovního poměru na dobu určitou, takový objektivní důvod nepředstavuje (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. září 2018, *Motter*, C-466/17, EU:C:2018:758, bod 39).
- 154 V projednávaném případě italská vláda za účelem odůvodnění rozdílného zacházení namítaného ve věci v původním řízení tvrdí, že existence původního výběrového řízení, které bylo speciálně koncipováno pro řádné soudce za účelem přístupu k povolání soudce, což není inherentní jmenování smírčích soudců, představuje objektivní důvod. Tato vláda se totiž domnívá, že pravomoc smírčích soudců se liší od pravomoci řádných soudců přijatých na základě výběrového řízení. Pokud jde o zvláštní povahu úkolů a jejich inherentní charakteristiky, mají smírčí soudci na rozdíl od řádných soudců rozhodovat spory, jejichž úroveň složitosti a objem neodpovídají věcem rozhodovaným řádnými soudci.
- 155 S ohledem na tyto rozdíly, jak z hlediska kvalitativního, tak kvantitativního, považuje italská vláda za odůvodněné zacházet se smírčími soudci a řádnými soudci odlišně.

- 156 V tomto ohledu je třeba mít za to, že vzhledem k prostoru pro uvážení, který členské státy požívají při organizaci vlastní veřejné správy, tyto státy v zásadě mohou, aniž je to v rozporu se směrnicí 1999/70 nebo rámcovou dohodou, stanovit podmínky pro přístup k povolání soudce, jakož i podmínky zaměstnávání použitelné na řádné soudce i smírčí soudce (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. září 2018, Motter, C-466/17, EU:C:2018:758, bod 43).
- 157 Použití kritérií, která členské státy stanoví, musí být nicméně bez ohledu na tento prostor pro uvážení transparentní a přezkoumatelné, aby bylo zabráněno jakémukoliv nepříznivému zacházení se zaměstnanci v pracovním poměru na dobu určitou pouze na základě délky jejich pracovní smlouvy nebo pracovního poměru, kterými prokazují počet odpracovaných let a svou odbornou praxi (rozsudek ze dne 20. září 2018, Motter, C-466/17, EU:C:2018:758, bod 44).
- 158 Jestliže takové rozdílné zacházení vyplývá z potřeby zohlednit objektivní požadavky, které se týkají pracovního místa, jehož obsazení je cílem přijímacího řízení, a nesouvisí s tím, že mezi zaměstnancem a zaměstnavatelem existuje pracovní poměr na dobu určitou, může být ospravedlněno ve smyslu ustanovení 4 bodu 1 nebo bodu 4 rámcové dohody (rozsudek ze dne 20. září 2018, Motter, C-466/17, EU:C:2018:758, bod 45).
- 159 V tomto ohledu je třeba mít za to, že některé rozdíly v zacházení mezi zaměstnanci v pracovním poměru na dobu neurčitou přijatými na základě výběrového řízení a zaměstnanci v pracovním poměru na dobu určitou, kteří byli přijati na základě jiného řízení než zaměstnanci v pracovním poměru na dobu neurčitou, mohou být v zásadě odůvodněny rozdíly v požadované kvalifikaci a v povaze úkolů, za které musí přebírat odpovědnost (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. září 2018, Motter, C-466/17, EU:C:2018:758, bod 46).
- 160 Cíle, kterých se dovolává italská vláda a které spočívají v zohlednění rozdílných odborných zkušeností mezi smírčím soudcem a řádným soudcem, je tedy možno považovat za cíle představující „objektivní důvod“ ve smyslu ustanovení 4 bodu 1 nebo bodu 4 rámcové dohody, pokud odpovídají skutečné potřebě, jsou způsobilé dosáhnout sledovaného cíle a jsou k tomuto účelu nezbytné (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 20. září 2018, Motter, C-466/17, EU:C:2018:758, bod 47).
- 161 Za těchto podmínek je třeba uvést, že i když rozdíly v postupech náboru smírčích soudců a řádných soudců nutně nevyžadují, aby byli smírčí soudci zbaveni nároku na placenou dovolenou za kalendářní rok odpovídající dovolené stanovené pro řádné soudce, nic to nemění na tom, že tyto rozdíly a zejména zvláštní význam, který vnitrostátní právní řád a konkrétně čl. 106 odst. 1 italské ústavy přiznává výběrovým řízením speciálně koncipovaným za účelem náboru řádných soudců, patrně ukazují na zvláštní povahu úkolů, za které musí posledně uvedení nést odpovědnost, a odlišnou úroveň kvalifikace požadované za účelem splnění těchto úkolů. Předkládajícímu soudu každopádně přísluší, aby za tímto účelem posoudil dostupné kvalitativní a kvantitativní skutečnosti týkající se funkcí vykonávaných smírčími soudci a kariérními soudci, časová omezení a povinnosti pracovní pohotovosti, které se na ně vztahují, jakož i obecně veškeré relevantní okolnosti a skutečnosti.
- 162 S výhradou ověření, která jsou zcela v pravomoci uvedeného soudu, se jeví, že cíle, kterých se italská vláda dovolává v projednávané věci, a sice zohlednění rozdílných odborných zkušeností mezi smírčími soudci a kariérními soudci, by mohly odpovídat skutečné potřebě a rozdílné zacházení existující mezi těmito dvěma kategoriemi, a to i v oblasti placené dovolené za kalendářní rok, by mohlo být považováno za přiměřené cílům, které sleduje.
- 163 S ohledem na výše uvedené je třeba na třetí část druhé otázky odpovědět, že ustanovení 4 bod 1 rámcové dohody musí být vykládáno v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která nestanoví nárok smírčího soudce na placenou dovolenou za kalendářní rok v délce 30 dní, jak je stanoven pro řádné soudce, v případě, že by tento smírčí soudce spadl pod pojem „zaměstnanec v pracovním poměru na dobu určitou“ ve smyslu ustanovení 2 bodu 1 této rámcové dohody

a nacházel by se v situaci srovnatelné se situací řádného soudce, pokud takové rozdílné zacházení není ospravedlněno rozdíly v požadované kvalifikaci a povahou úkolů, za které musí uvedení soudci přebírat odpovědnost, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

K nákladům řízení

¹⁶⁴ Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (druhý senát) rozhodl takto:

- 1) Článek 267 SFEU musí být vykládán v tom smyslu, že Giudice di pace (smírčí soudce, Itálie) spadá pod pojem „soud členského státu“ ve smyslu tohoto článku.
- 2) Článek 7 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES ze dne 4. listopadu 2003 o některých aspektech úpravy pracovní doby a čl. 31 odst. 2 Listiny základních práv Evropské unie musí být vykládány v tom smyslu, že smírčí soudce, který v rámci své funkce poskytuje skutečná a konkrétní plnění, která nejsou čistě okrajová ani vedlejší a za která pobírá náhrady mající charakter odměny, může spadat pod pojem „pracovník“ ve smyslu těchto ustanovení, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

Ustanovení 2 bod 1 Rámcové dohody o pracovních poměrech na dobu určitou, která byla uzavřena dne 18. března 1999 a je uvedena v příloze směrnice Rady 1999/70/ES ze dne 28. června 1999 o rámcové dohodě o pracovních poměrech na dobu určitou uzavřené mezi organizacemi UNICE, CEEP a EKOS, musí být vykládáno v tom smyslu, že pojem „zaměstnanec v pracovním poměru na dobu určitou“, který je uveden v tomto ustanovení, může zahrnovat smírčího soudce, který je jmenován na omezené období a v rámci své funkce vykonává skutečná a konkrétní plnění, která nejsou čistě okrajová ani vedlejší a za která pobírá náhrady mající charakter odměny, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

Ustanovení 4 bod 1 Rámcové dohody o pracovních poměrech na dobu určitou, která byla uzavřena dne 18. března 1999 a je uvedena v příloze směrnice 1999/70, musí být vykládáno v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která nestanoví nárok smírčího soudce na placenou dovolenou za kalendářní rok v délce 30 dní, jak je stanoven pro řádné soudce, v případě, že by tento smírčí soudce spadal pod pojem „zaměstnanec v pracovním poměru na dobu určitou“ ve smyslu ustanovení 2 bodu 1 této rámcové dohody a nacházel by se v situaci srovnatelné se situací řádného soudce, pokud takové rozdílné zacházení není ospravedlněno rozdíly v požadované kvalifikaci a povahou úkolů, za které musí uvedení soudci přebírat odpovědnost, což přísluší ověřit předkládajícímu soudu.

Podpisy.